

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Ὅμοιος ὁ χρόνος εἶναι
κί' ἔβρα πάλιν αἱ Ἀθήναι.

Ἔτος ἐννεήντηα δύο καὶ μὲ χίλια ἑκτακόσια,
ἔτσι μ' ἐπέφερε τὸν χρόνον ἢ ποιητικὴ μας γλώσσα.

Τῶν ὄρων μας μεταβολή, — ἐνδιαφέρουσα πολύ.

Ὁ Ρωμῆος τὴν ἑβδομάδα — μόνο μιά φορά θά βγαίνη.
κί' ὅταν ἔχο ἔμπανάδα — κί' ὅποτε μοῦ κατεβαίνει.
Συνδρομητὰς θά δέχομαι — γιὰτι λειπὰ δὲν ἔχομε,
καὶ ὅταν Ἀθῆνῶν τὴν πόλιν — καὶ εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν,
καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅλην — δίχως νάξια κί' ἐντροπήν.
Συνδρομὴ γιὰ κάθε χρόνον — φράγκα δώδεκα καὶ μόνο,

γιὰ τὰ ἔνα ἡμῶς μῆθη — δεκαπέντε καὶ ὅτ'ο χέρι.
Κί' ἕνα φύλλο ἂν κρατῆς — ἔνινε συνδρομητῆς,
κί' ὅποιος τὸν παρὰ δὲν δίδει — θά τὸν φάη ματρο φίδι.
Γράμματα καὶ συνδρομαί — ἂν' εὐθείας πρὸς ἐμέ.
Γιὰ τὴ σάρα καὶ τὴ μάρα — κάθε φύλλο μιά δεκάρα.

Ὅκτώ καὶ δέκα τοῦ Ἰουλίου,
πληγαὶ μεγάλαι τοῦ Βασιλείου.

Ἐτὸ τρακόσια ἐννεήντηα προσθετίον καὶ τὸ ἔξην,
μὲ τὰ τέλη τῆς Παιδείας τὸ Ρωμαϊκὸ θά μπλέξη.

Φασουλῆς μετ' ἀναιδείας
πρὸς τὸ φάσμα τῆς Παιδείας.

Φ. Ἔλα, Παιδεία προσφιλή, ν' ἀκούσης καὶ νὰ μάθης
πὸς τὸν καθὼν σου ἴγγιχα τὸν τάραχον θὰ πάθης,
ἔλα, Παιδεία, πράγματα ν' ἀκούσης τρομερά,
πὸς ἀπειλεῖ τὸ μέλλον σου μεγάλη συμφορά,
τὸ δὲ Παγεπιστήμιον, τὸ φλογερὸ καμίνι,
ὕπάρχει μέγας κίνδυνος πὸς στάκτην θ' ἀπομείνη,
πὸς τῆς σοφίας ἀρχινῶ παντοεινὴ νηστεία,
πὸς θά γενῆ κολοφωτῆ τῶν φῶτων ἡ ἔστια,
πὸς δυνατὴ τὰ γράμματα θὰ πάρουν κουντρουδάλα
κί' ἀπ' ὅλους μας θὰ φορτωθοῦν ὅταν πετινὸ καβδάλα,
πὸς ἕκ τῆς γῆς τῆς κλασικῆς, πού τὴν τιμοῦν αἰώνες,
τοῦ Κλάσσαν τοῦ γραμματικῶ θὰ λείψουν οἱ κανόνες,
πὸς δὲν θ' ἀποινάξωμεν τῶν βέλων τὸν εὐρώτα,
πὸς δωρεάν ἡ μάθησις δὲν θάναϊ σὺν καὶ πρώτα,
πὸς ὁ καθέννας σχολία θὰ παύσῃ νὰ σκαλιῆ,
πὸς ἡ σοφία ἡ πολλή, πού τώρα ξεχειλιῆ,
σὺν ἕνα ξεροπήγαδο γιὰ πάντα θὰ στερεύῃ
καὶ καταφύγιον ἄλλο θὰ πάη νὰ γυρέψῃ.

πὸς θὰ πετάξουν οἱ σοφοὶ χαρτὰ καλαμάρι,
κί' ἀραμπατζῆδες θὰ γενοῦν νὰ φτεχνάουν σαμάρια,
πὸς τέλος πάντων εἰς τὴν γῆν τοσοῦτων Παρθενῶνων,
πού πρὸ πολλῶν τὰ γράμματα ἐκούρῃσαν αἰώνων
κί' ὡς ὄχτην τὴν θεωροῦν σοφίας καὶ σωτήρια,
μηδὲ Πηγάσου κἂν σοφοὶ θ' ἀχνίξῃ καββαλίνα,
καὶ τότε θὰ φωνάξωμεν ε' Ἀθῆνα πρώτη χώρα,
κηφηναρὰ μὲ δέπλωμα δὲν τρέφεις πλέον τώρα.»

Π. Βρὲ τί μου λές;
Φ. Τί νὰ σοῦ 'πῶ, Παιδεία δυστυχῆς...
ὁ τῶν γραμμάτων ἄλθερος ἐπέρχεται ταχύς.
Δεινοὶ κί' ἐπὶ τῆς ράχης σου σιβάξονται οἱ φόροι...
ὁ πονηκὸς ὅστιν τρώπα του μονάχος δὲν ἔχῃρει
καὶ κολοκῖθα ἔσπερνε, Παιδεία προσφιλή...
Π. Καὶ σὺ ποῦς εἶσαι;...
Φ. Πάνσοφος καὶ ἔλα Φασουλῆς...
κί' ἂν δὲν ἀπέριπταν κί' ἐπὶ μετὰ πολλῶν ἐπαίτων
θὰ μ' ἔβλεπες ὡς Ἀλτανα ἔμπρὸς σου κοροβόμενον.

κι' ἐγὼ θὰ ἤμουν σήμερα γαιδοῦρι μὲ πτυχὼν
 κι' ἀληθινῆς μαθήσεως ἀκάνυτον δοχεῖον.
 Ἔλα μαζὶ μου 'στὴν Βουλὴ τὸ πόδι νὰ κτυπήσης,
 ἀλλῆλες εἰς τὸ σφρῆγος σου ἀπάνω θὰ πατήσης.
 Ἐπέε τους ε φέρους και γιὰ 'μὲ θὰ βάλετε, ζαγάρια;
 δὲν σκέπτεσθε πὸς τοὺς σοφοὺς θὰ ὄητε μὲ ταγάρια;
 δὲν βλέπετε τριγύρω σας πὸς πλημμυρεῖ τὸ πνεῦμα
 και σεις ν' ἀνακαίτεστε γυρεύετε τὸ ρεῦμα;
 δὲν βλέπετε, ὃ μούτσουνα τῶν βουλευτῶν γελοία,
 τι ἐξετάσεις γίνονται εἰς δια τὰ Σχολεῖα;
 δὲν βλέπετε, πὸς καθενὸς και καθεμιᾶς μουρέλι
 ἐκόλλησε 'στὰ γράμματα σὰ μυῖγα μὲς 'στὸ μέλι,
 πὸς δια εἶναι πᾶνσοφα και καμινέτου σπῆρα,
 πὸς δια θέλουν στέφανα μὲ δάφνας και μὲ μύρτα,
 κι' ἂν σχίσετε σὺν Ἡρακίτοι σὺν δὲρ τὰ καυκάλα των
 μὴν Ἀθηνᾶ μικροῦτοιχη θὰ βῆρθε 'στὰ μσαλά των;
 Κι' ἀκόμη ἔχετε λοιπὸν τὴν τόλμην και τὸ θάρρος
 κι' ἔμένα νὰ βαρύνετε μὲ τῶσων φόρων βάρος,
 κι' ἀντὶ νὰ βλέπουν οἱ σοφοὶ μὲ ἔπιλωμα τοὺς τοίχους
 νὰ κατανοῦν ὡς Ἐλλῶτες 'στὰς τέχνας τὰς προστύχους,
 και ν' ἀνταλλάσσουν τοὺς σωρὸς τῶν θαλερῶν στέφανων
 μὲ τῶνομα τῶν γεωργῶν και τῶν βοιωτῶντων,
 κι' ἀντὶ ναπεπιστήμονες νὰ λέγονται σπουδαῖοι
 νὰ μένουν 'στὴν ἀπάνειαν ὡς ἀνθρώποι χυδαῖοι,
 μηδὲ πρὸς ξένους ἀμαθεῖς σοφίαν νὰ διδάσκουν,
 μηδὲ 'στὸν κάθε καπρηνὺν υυθημερὸν νὰ χάσκουν,
 μηδὲ νὰ παῖζουν ντόμινα, σκαμπύλια, πρέφαις, ντάμαις,
 μηδὲ κουμπούραις κάποτε νὰ βιάζουνη και κάμαις,
 μηδὲ ποτὲ τὸ στόμα των μὲ τὸ συχνὸ τσιγάρο
 νὰ γίνετα Ἡραΐστειον, Βεζούδιος, φουγάρο,
 μηδὲ νὰ φθάνη ὃ καπνὸς τοσούτων φαμιφαρῶντων
 ὡς προσευχῆς θυμιάμα 'στὸν ὕψηλὸν μου θρόνον;
 Κι' ἀκόμη ἔχετε λοιπὸν τὴν τόλμην και τὸ θάρρος
 κι' ἔμένα νὰ βαρύνετε μὲ τῶσων φόρων βάρος;
 Κι' ὅταν κανένας μασκαράς ἐντὸς τῆς κοινωνίας
 φερί φερί μὲ τὸ κερὶ ζητήση ἐρημνεῖας
 εἰς Ἄδικα Ρωμιαῖκά κι' εἰς σκοτεινοὺς Πανδέκτας,
 ἐρημνευτὰς τῆς Θέμεδος νὰ μὴν εὐρίσκη ρέκτας;
 Κι' ὅταν κανένας ἀρρωστος εἰς τὸ κρεβάτι λῶσθη
 νὰ μὴν εὐρίσκηται γκατρὸς νὰ τὸν ἀποτελεῖωσθη;
 Κι' ὅταν κανεὶς ἀγράφματος και κούτσουρο καμμένο
 γυρέψη μέσα 'στουὺς Ρωμηοὺς κανένα διαβασμένο
 γιὰ νὰ τοῦ μῆθη Πλάτων, Διογύλιο, Ξενοφῶνα,
 μονάχα κτήνη ν' ἀπαντᾷ ἐμπρὸς ἀποτεινόντα;
 Ἄν δὲ και σεις ἀλλάξετε μὲ φόρους τὸν Χριστὸν μου
 ποιοὺς θὰ ποῖσθη ἔπειτα τὸ γάλα τῶν μαστῶν μου;
 Ὅλοι γι' αὐτὸ θὰ λαχταρῶν μὲ μάτζα γλαρωμένα
 κι' αὐτὸ ἀπὸ τῆς ρόγαις μου θὰ τρέχη 'στὰ χαμῆνα,

τῆς δὲ σοφίας ἢ Θεὰ και τοῦ Διὸς ἢ κόρη,
 ποὺ σέυεται ἠγλά ἠγλά μὲ τὸ μακρὸ τῆς δόρου,
 εἰς ἄλλων ἔροκαυκάλα θὰ πάη νὰ καθῶση
 κι' ἴσως τὴν κουκουβέχη τῆς μονάχα μὰς ἀφήση.
 Μὰ κι' ὃ Ἀπόλλων ὃ γυμνός, ποὺ φῶς ν' ἐκαίνοσ στέλλει,
 ὅταν ἴσθ δυσφύρητα και 'στὴν Παιδείαν τέλη,
 θὰ ρίψη βλέμμα βστατον 'στὸ κράτος τῶν κηφήνων
 θὰ μέλῃ του τὰ κροφία ἐνθόμησιν ἀφίνων.
 Και τὸτ' ἔδῳ, ποὺ ἔπρεπε ὡς ἄλλος Νιαγάρας
 νὰ χύνετα ἢ μάθησις τῆς καθεμιᾶς μαγάρας,
 νὰ γίνουτ' ἐπιστήμονες και ἄλ' οἱ ταρπουάδες
 κι' ἀπ' τὸ πολλὸ τὸ καθιστὸ νὰ βιάζουνη ζοχάδες,
 τῆς ἀμαθείας τῆς στυγρῆς τὸ φάσμα θὰ πλανᾷται
 και μήτε θέματ' ἀρρητα σὺν πρὶν θὰ τσαμπουνατε,
 και τ' ἀπαλά τὰ χέρια σας θὰ τὰ σκληρῶνουν ρόχοι,
 πρᾶγμα ὅπου 'στουὺς Ἑλληνας καθόλου δὲν ἀρμόζει,
 μηδὲ κανένας τὴν σπουδὴν θὰ τὴν εὐρίσκη πρόσφορον
 και 'στὸ φιλό του τὸ νερὸ δὲν θ' ἀφθονῇ τὸ φῶσφορον.
 Π. Βρὲ τὶ μοῦ λές;

Φ. Τὶ νὰ σοῦ 'πῶ, Παιδεία λυπημένη;
 βλέπω παντοῦ κατὰκλειστα τὰ ἐρὰ τεμένη,
 τὰ γράμματα ρακινῶντα ὀρηγον ἔδῳ κι' ἐκεῖ,
 ψειριζάει κάθε τήθενος ἐπιστημονική,
 τὸ χερί τὸ μαριμῶντο τοῦ Κοραῖ θὲν γράφει,
 τὸ σχόλια τοῦ Φιντικῆ μουχλιαζῶντων εἰς τὸ ράφι,
 ξεσχίζουνη τετραβῆα και πῆν χυμῶν' οἱ κόποι,
 γυρίζει πρὸς τοὺς ἀμαθεῖς τὰ νῶτα κι' ἢ Ἐδρῶπη,
 και τῶσων σκότος 'στὴν οειτήν ἀπλόνητα Παλλάδα
 δσον και πρὶν τὰ γράμματα νὰ εἰθου ἰσθὴν Ἑλλάδα.
 Γιὰ ὅδε καιρὸ ποὺ ἔβιάλεξαν νὰ σοῦ καθίσουν φόρους
 τῶρα ποὺ τρέφεις μέλλοντας φωστῆρας διαφόρους,
 ποὺ κι' ἢ γυναικῆς ἀρχισαν σοφὰ νὰ συλλογίζωνται,
 και τρέχουν μὲς 'στὸ φλογερὸ καμῆνι νὰ φλογίζωνται,
 κι' εἶπα κι' ἐγὼ χωρὶς παρὰ και ἄφορον ἐπιζήμιον
 νὰ στείλω τὰ κορτάζα μου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον,
 γιὰ νὰ τὰ κάμω σοβαραις και πᾶνσοφαις γαλιάνθοραις
 κι' ἔμπρὸς των νὰ βουβαίνωνται οἱ πᾶνσοφοὶ των ἀνδρες.
 Ἐμπρὸς, Παιδεία δυστυχής, μὴ κάθεται σὺν βῶδι,
 εἰα μαζὶ μου 'στὴν Βουλὴ νὰ τοὺς κτυπήσης πόδι,
 τὸν κόσηον ἐξερέβισε μὲ τὰ συλλαγητήρια
 πρὶν τῶν Ρωμηῶν ἐρημνοῦσων τὰ τῶσα φροντιστήρια,
 κι' ἀναγκασθῇ κι' ὃ κύριος Μυλλάρδος νὰ φωνάζη
 πὸς ἢ Ἑλλὰς προῦρισταὶ τὰ κῶλα νὰ νινέζη.

(ὃ Φασουλῆς τῆς ρίχεται κι' ἀπ' τὰ μαλλιά τὴν σφῆνει
 και θέλωντας μὴ θέλωντας μὲς 'στὴν Βουλὴ τὴν φέρνει).